

Hav.

FOTO: ANDERS WILKINDUTT

Vilket värde har en obruten horisont?

LEDARE

Oavsett vad, så är det ett av de värden som somliga vill bortse ifrån.

Lars Thomsson (C) har tidigare varit vindkraftsamordnare på Gotland. Nu är han istället samordnare för projektet Energiö Gotland.

Hur sammanfattar han sina rika erfarenheter från dessa verksamheter?

– Det har varit tvärsjill på vindkraftsområdet de senaste tio åren.

Ojoj. Det är ju tur att ersättningen för uppdragen inte är eller har varit resultatbaserad.

Nu hoppas Lars Thomsson ha desto mer att samordna. Det framgick av en i mina ögon uppseende intervju i GA i slutet av januari.

– Min vision är rätt så enkel: Allt det som nu planeras ska genomföras så att Gotland blir ett nytt Norrland. Det vill säga, vi kommer att ha möjligheter att etablera nya gröna verksamheter, tack vare att

vi blir ett väldigt stort över-skottsområde med förnybar energi.

Att allt som planeras ska genomföras, okritiskt och oberoende av projektens påverkan på Gotland, är en tämligen extrem uppfattning.

Svenska byggnadsvårdsföreningen presenterade i somras ett fotomontage av hur Visby skulle se ut från havet om SR Energys planer på en vindkraftpark mellan Lojsta och Ljugarn realiserades. Den var uppseendeväckande. SR Energy menade att bilden var missvisande. Bolagets hållbarhets- och kommunikationschef Malin Serrander sade till Hela-gotland:

– Vi kommer ta fram en ny bild och det gör vi tidigare än i vanliga fall för att lugna ner situationen och för att den felaktiga bilden

inte ska få vara oemotsagd, men det tar ett tag att ta fram.

Var blev den av?

Öster om Gotland planerar OX2 vindkraftparkerna Ran och Pleione. Ran ska ha mellan 90 och 121 verk med en maxhöjd av 310 meter. För Pleione planeras 42 till 70 verk med en maxhöjd på 370 meter.

Det kan förefalla betryggande att Ran är tänkt att ligga cirka 12 kilometer från Gotland kust. Till Pleione skulle det bli ännu längre. Cirka 35 kilometer. Men när vindkraftverken är så höga så är de ändå fullt synliga. Låt vara mer synliga i klart väder än när atmosfäriska störningarna begränsar sikten, men jordytans krökning räcker långt ifrån till för att vindkraftverken skulle hamna under horisonten.

I detta fall har OX2 tagit fram egna visualiseringar och videoanimeringar av hur deras planerade vindkraftparker ska arta sig från

fast mark. Jag antar att de är nöjda med resultatet. Tyvärr var inte alla visualiseringar och animeringar möjliga att se när jag besökte hem-sidan (www.ox2.com/sv/sverige/projekt/pleione-ran/visualisering/). Men i många av de visualiseringar som var tittbara så ser man definitivt en, visserligen avlägsen, marin skog av vindkraftverk. Väl synlig både från Färö och från Östergarnslandet, för att ta två exempel.

Svensk vindenergi presenterade under tisdagen en rapport som visar att kommunerna under 2023 stoppade 66 procent av de aktuella vindkraftverken på land. Andelen stoppade projekt var störst i södra Sverige. Det är inte så konstigt. Södra Sverige är mer tätbefolkat och kommunerna där har fler andra intressen att ta hänsyn till. Och fler medborgare att måna om.

Svensk vindenergis slutsats är dock inte att kommunerna kan ha haft legi-

tima skäl att säga nej, utan att kommunerna borde tilldelas skatten från elproduktionsanläggningar. Uttryckt på ett sätt vore det ett ekonomiskt incitament för att säga ja till vindkraftsprojekt. Uttryckt på ett annat sätt vore det betalning för att inte lyssna på sina kommuninvånarens invändningar.

Lars Thomsson berättar om hur Gotland under åren av stiltje för ny vindkraft blivit omkörda av flera andra regioner, som nu har mer vindkraft än vad Gotland har. Men alla andra regioner är ju också betydligt större än vad Gotland är. Per capita räknat har Gotland fortfarande mycket vindkraft. Ligger det verkligen i gotlänningarnas intresse att delta i någon kapplopp där antalet verk ska maximeras och där alla projekt per automatik ska välkomnas och genomföras? Jag tycker inte det.

Mats Linder